Ч. 33. (828). Львів, середа дня 13. лютого 1918. Рік IV.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ціна примірника 16 сот. На провінції 20 сот.

політична, економічно-суспільна й літературна часопись. (Редакція: Руська ч. 3).

Виходить що дня рано кромі понеділка

Умови передплати у Львові:
На рік . . . . . 44·— К.
„ півроку . . . . 22·— „
„ чвертьроку . . 12·— „
„ місяць . . . . 4·— „

В краю і державі:
На рік . . . . . 56·— К.
„ півроку . . . . 28·— „
„ чвертьроку . . 15·— „
„ місяць . . . . 5·— „

За границю:
В Німеччині . . . 56 мар.
В Америці . . . . 26 док.
В инших державах . 84 фр.

Ціна оголошень: Стрічка двошпальтова або її місце 60 с, в надісланім 1 К, в оповістках 1·50 К, в редакційній части перед або по новинках 2 К. Некрольоґія 2 К. Слова товстим друком подвійно. Оголошеня на суботу і неділю подвійно. Постійні оголошеня за осібною умовою.

Праукраїнська Холмщина повернена Україні!

Статя друга берестейського договору між Україною а осередвими державами звучить:

„Між Австро-Угорщиною й Українською Народною Републикою, на скільки вони граничать з собою, будуть істнувати ті границі, які перед вибухом війни істнували між монархією і Росією. Дальше на північ, почавши від Терногорода, границя йти-ме взагалі лінією: Білгорай-Щебрешин, Красностав-Пугачів-Радин-Межиріче—Серники-Мельник-Високе-Литовське Каменець-Литовський-Пружань-Виговське Озеро. Докладно сю границю установить на основі етноґрафічних відносин з узгляднененєм бажань населеня мішана комісія. На випадок, якби Україна мала спільні границї також з иншими державами почвірного союза, застерігаєть ся для сього окрему умову“.

Се значить: прастарі українські землї, Холмщина і Підляше, зістали повернені Українї. Доконано сим акту справедливости супроти сих многострадальних країн, що натерпілись — зарівно від Польщи як і від Москви — найбільше з усїх українських земель.

Галицько-польська преса підняла вже з того приводу переразливий зик. Замість зрозуміти, що минув час, коли забаганки польських імперіялїстів брано за добру монету та що тверезий рахунок каже Полякам шукати дороги до якогось modus vivendi з Україною — отсї божевільні письмаки цькують виховану й так у історичній меґальоманії та шовіністичнім „тромтадратстві“ польську публику проти України. Зводителї свого власного народу видять чуже під лїсом, але свого не бачать під носом. Витягали свої лабети по Холмщину, Підляше. Волинь, Литву, Могилївщину, Минщину, Смоленськ, а загубили Познань, Гнєзно. Гданськ, та ось-ось загублять Пйотрків, Лодзь, Ченстохову. Бобжинський в своїх „Dziejach Polski“ проаналїзовав колись вірно отсе божевілє власних земляків. Але не вилїчив їх з одідиченої хороби; - навпаки — сам опісля заразив ся нею. Фельдман в своїй Krytyc-ї помістив був свого часу статю про „niepowrotnie minione słupy“ історії, про се, що в часах демократії Литва, Білорусь і Україна пропали для Польщи. Сам Фельдман попав опісля в найвисшім степени у ту саму хоробу, з якої хотів лїчити Поляків. Сегодня само житє учить Поляків того, що їм говорили Бобжинський і Фельдман. Але польські письмаки не дадуть свому народови вийти з імперіялїстичного божевіля і тодї — коли на заходї пропадає Польщи корінна польська земля кілька разів так велика як Холмщина з Підляшем — вони загіпнотизовують свою націю істеричним криком про „obcięcie królestwa polskiego“ чи „nowy rozbiór Polski“. Цькують проти сеї України, з котрою Польща мусить погодити ся, як не хоче оставати між молотом а ковалом.

Треба справдї подивляти отсю манію самодурства та обманюваня власної публики, що нею опанована польська публїцистика, що вмавляє в польську публику без усякого сорому та критицизму очевидні брехнї, вивертаючи тодї дном історию, статистику, етноґрафію. Холмщина і Підляше се після них споконвіку „польська земля“, та й тепер вона нїбито виказує „польську більшість.“ Всї католики Холмщини і Підляша після них „Поляки“, а Жиди і Нїмцї очевидно так само.

За Володимира Великого, коли польська держава Мєшка не сягала дальше нинїшної Познанщини, а Краків оставав в чеських руках, „Червеньські городи“ — нинїшна Холмщина з тодїшним своїм осередком Червенем (тепер Чермно коло Холму) — належали вже до Київа. Син Володимира Борис, володіє не тільки Волиню і Галичиною, але й Холмщиною. Другий син Володимира, Святослав володіє Берестєм, Дорогичином, Чорторийськом, Клечеськом, Случеськом та Городном — значить і цїлим Підляшем. Володимир Великий влучає Холмщину в епархію володимирську, Підляше в епархію турівську. Границею України була тодї Біла Вода — [illegible] тодї називано Вислу. Щойно около 1015 року, коли Болеслав Хоробрий вивів Польщу з її колиски та поширив на схід і полудне на всю польську етноґрафічну теріторію, вперве стрічаєть ся польська межа з українською — на Вислї. Року 1018 Польща вперве переступає Вислу, підбиваючи собі на 12 літ т. зв. Забуже, — нинїшну Холмщину і Люблинщину. Ярослав Мудрий вертає його Українї, при якій воно остає аж до упадку галицько-володимирської держави в XIV віцї. В XIII. віцї Данило коронуєть ся на короля Руси на Підляшу у своїм городї Дорогичинї, будує на Забужу Угровськ, а опісля Холм, де й закладає свою нову столицю і окреме епископство. Люблин належить також до його держави. По вимертю Романовичів 1340 року Забуже і Підляше припадає Любартови Гедиминовичу; аж 1352 Казимір Великий загортає Заґуже, що остає тепер як часть „Воєводства Руського“ при Польщи аж до її упадку. Підляше натомість остало при Литві, а до Польщи нїколи не належало. До кінця XV. віку шляхта і міста Холмщини і Підляша остають православними і українськими. В Красноставі, Замостю, Холмі, Білій, Берестю істнують тодї сильні українські шляхоцько-міщанські „братства“. Року 1596. в Берестю відбувають ся рівночасно два собори: унїятський і православний. Перехід Холмщини і Підляша на унїю не забезпечив їх перед польским утиском. Навпаки: Польща відносилась до безборонної унїї більш зневажливо, як до православя, що мало за своїми плечима укр. козаччину, а опісля Росию. Всю шляхту перетягнено на латинство, укр. школи по містах насильно позамикано, укр. унїятське духовенство понижувано. Холмські і берестейські унїятські епископи посилають у Рим розпучливі жалоби на польське правительство і на латинський епископат — але Рим є безсильний проти польської політики „zniszczenia Rusi“. Розбір Польщи був справдїшним визволенєм для сих нещасних укр. земель, з котрих Холмщина припала Австрії а Підляше Прусиї Се був короткий час, коли сї країни дещо віджили. Одначе Наполеон відобрав сї землї тим державам і прилучив їх 1809 року вперве прямо до королївства польського, що й потвержено на віденськім конґресї 1815 року. Москалї лишили опісля Холм при варшавськім ґенерал-ґубернрторстві, а Підляше прилучили до ґубернії Городно. Тепер зачались переслїдуваня унїятських Холмчаків та Підляшан з другого боку від православної Росії. Року 1871. скасовано унїю, наслїдком чого половина населеня перейшла — головно 1905. року по т. зв. толєранційнім указї — на латинство. Але і ті остали в душі унїятами і Українцями до сегодня та бажають мати своїх священників, яких до них наші окупацийні власти не хотїли допустити.

Отсе що найголовнїйші історичні дати. Всї вони говорять нам одно: що Забуже і Підляше від зараня історії належали до України та що Підляше нїколи навіть не належало до Польщи. А щож каже сучасна статистика населеня?

Після урядової російської статистики з 1914 року, холмська ґубернія числила поверх міліона душ а т. зв. Підляше 715.000 душ — разом 1,800.000 душ. По результатам російської язикової переписи з 1909. року відносини язикові представляли ся в Холмщинї процентово так:

Повіт:	Українців	Поляків	Жидів
Холм	48.15%	28.56%	10.94%
Константинів	70.82 „	14.20 „	14.94 „
Біла	60.48 „	15.69 „	23.35 „
Володава	64.97 „	14.80 „	15.52 „
Грубешів	57.31 „	25.91 „	16.22 „
Томашів	46.71 „	41.07 „	12.22 „
Замостє	29.61 „	52.36 „	18.03 „
Білгорай	38.56 „	49.96 „	11.43 „

Значить: на 9 повітів Холмщини Українцї є в пятьох в абсолютній більшости, в двох (Холмі і Томашові) в релятивній більшости, а лише в двох (найбільш на захід висунених) мають більшість Поляки.

Ще сильнїйший український елємент на Підляшу. а іменно:

Повіт:	Українців	Поляків	Жидів
Більськ	39.11%	34.85%	14.92%
Берестє	64.38 „	3.89 „	20.79 „
Кобрин	79.57 „	2.22 „	13.71 „

Супроти мови сих чисел говорити про „польську“ землю в відношеню до Холмщини і Підляша значить бити правду в лице.

На польські части повітів Більськ, Замостє, і Білгорай Україна певне не настає і вони останутъ при Польщі. Мішана комісія розмежує тут, як і в инших граничних повітах, українську теріторію від польської. І Україна певне не буде при тім виступати з „історичним правом“, а лише з сучасною статистикою. Бо якби йшло на „історичне право“, то Польща мусїла би нам віддати не лише наше старе Замостє, але й Люблин, та посунутись аж за Вислу. Та Українцї думають здоровійше як Поляки і тому Україна не претендує на те, що вже справдї спольщилось. А є се цїла просторонь між означеною висще в статї II. договору лїнією а Вислою. Се є історична добича Польщі на Українї. Поза сим нехай Поляки вибють собі з голови які небудь презенти з укр. землї на користь їх імперіялїстичних забаганок. Як вони потрафлять се зрозуміти, тим краще буде для них самих.

До українського народа Галицької Землї.

Девятий день місяця лютого 1918 р. буде вічно памятним днем першого самостійного

і вільного акту Української Народної Републики в области міжнародних взаємин.

В четвертім році небувалих, крівавих змагань між двома таборами найбільщих світових держав Українська Народня Республика підняла високо над великим побоєвищем народів оливну вітку мира.

Українська Народня Република, проголошена універсалом української Центральної Ради з дня 24. січня с. р. самостійною, від нікого незалежною, вільною, суверенною державою, перша згідно з центральними державами Европи постановила мир, промощуючи иншим воюючим державам шлях братолюбя.

Як власною волею, силою, словом на українській землї утворила ся, так власною рукою вже й записала ся на найвизначнійшій карті новочасної історії світа.

Скинувши з себе вікові пута царизму, вступила й чинно в ряд істнуючих держав дорогою мира.

Потушуючи одну велику головню на світовому пожарищі, увільнила й Тебе, Український Народе Галицької Землї, від дальшої братовбийчої війни, що жахом Тебе пронімала.

Подавши цілому сітови неоспоримий доказ, що український нарід хоче жити власним житєм, переконала всїх остаточно, що в нього є сила до власного житя.

Актом з дня 9. лютого с. р. підніс ся на степень державної нації цілий український нарід — не лиш у межах Української Народної Републики, але і скрізь та всюди, деб і не жив він поза межами її. Се акт — мало сказати — історичний; він в житю цілого українського народа епохальний.

Що не сталось би в близшій чи дальшій будучині, український нарід — скрізь та всюди — може бути спокійний за долю своїх дітий і внуків. Ніяка світова сила не зможе повернути їх в неволю, яка раз узята під ноги!..

Нехай же буде святою ся днина, в якій здійснила ся мрія цілого українського народа! Нехай святить ся по віки! Слава всїм, що приложили руку до забезпеченя долї і щастя для робучого народа!

Слава Українській Центральній Радї!

Слава Радї народних міністрів Української Народної Републики!

Слава українській мировій делегації.

Нехай живе Українська Народня Република!

У Львові, 9. лютого 1918.

НАРОДНИЙ КОМІТЕТ.

Президія:

Д-р Кость Левицький, голова; Іван Кивелюк; о. Тит Войнаровський, заступники голови; д-р Степан Баран, д-р Льонгин Цегельський, секретарі.

Члени:

Д-р Володимир Бачинський, Ярослав Витошинський, Д-р Сидір Голубович, д-р Володимир Охримович, д-р Василь Панейко, Юліян Романчук, Юліян Січинський, о. Александер Стефанович.

Границї України.

„N. fr. Presse“ пише: Границї Української держави ґеоґрафічно ще не усталені. Проти европейського заходу, Польщі і Австрії вони, як знаємо, усталені, а проти Бесарабії творить границю Прут. Зовсім неозначені є границї проти Росії. З Румунією і полудневою Росією (Кримом, Кавказом і Одесою) мало прийти до порозуміня. Також з донською областию мала вже погодити ся Україна. Рівнож відповідна часть берегів Чорного моря забезпечена.

В звязи з тим „Berl. Ztg. am Mittag“ вказує на конференції між Кільманом і Чернїном з одного боку, а Людендорфом з другого боку, що по донесеням часописий відносили ся також до практичних мір, яких треба ужити осередним державам враз з Українською Радою, щоби забезпечити здійснене мирового договору і тривкість України супроти північної Росії. Німецько-російський господарський виділ наводить такі ґубернії, що належать до України: Київ, Волинь, Херсон, Поділє, Полтава, Чернигів, Катеринослав і Харків. До сього приходить ще Холм, область Припеті, північна половина ґубернії Таврійської і часть ґубернії Курської. Місто Одеса є ще спірне.

В „Oester. Morgenzeitung“ читаємо: До порозуміня з Україною прийшло не без значних перепон, які треба було побороти головно при усталеню західних границь нової Републики. Можна припускати, що усталенє західних границь України довершено в порозуміню з міродайними польськими кругами.

Кільно Україна має збіжа?

На Україні є запаси збіжа — пише „N. Wien. Journal“ — ще зі жнив з років 1915 і 1916. В таврійській ґубернії оцїняють на 40 міліонів, в херсонській ґубернії на 30 міліонів, а бесарабській ґубернії 37 міліонів пудів збіжа. Яка се має бути маса, можна собі представити, що пуд виносить більше як 16 кґр. Збіже є головно у богатих селян, котрим віднаємці зі страху перед аґрарними розрухами, а бідні селяни з біди видали збіже.

Що дотичить довозу цукру, якого осередні держави мають евентуально очікувати від України, то є замітне, що рада народних міністрів заборонила вивозити цукор до північної Росії. Що до товщ в то найбільше можна буде дістати на Україні олійного насіня.

Винниченко про большевиків.

В. К. Винниченко видав слідуючий листок п. з.:

Істінно-руські большевики і сини України!

А кадети собі тихенько підхіхікують та сласно потирають руки, дивлячись, як з півночи „єдіної, нєделїмої, брюхатої матушки Росії“ пре на „самочинную, крамольную Україну „разухабистий“, розкрістаний, істінно-руський большевик. Ще не вмерла „брюхатая матушка“, ще вона попанує. Істінно руський молодець-большевик резнесе на тріски всі „самоопредѣленія вплоть до полнаго присоєдиненія к єдиной, недѣлимой“. Розмеге, розграбує, понищить, напєть ся до нестями, вигидить круг себе все і пяний, зогижений упаде й закачаніє. А тоді тихенько підхіхікуючи прийде в лякованих черевичках кадет, приколе істінно-руського большевика, а на його місце поставить істінно-руського чорносотенця. І візьмуть вони тоді знасилувану, зогижену, винищену большевиком красуню „крамольницю“, Україну, візьмуть її за прекрасні коси і потягнуть туди, де й була вона 250 літ, у „тюрму народів“, „брюхатую, єдіную нєделїмую Русь“.

А щож наші землячки? А щож наше воїнство, яке так палко, так пекуче любить „бідну Неньку Україну?“ Чом-же воно не кричить болем муки, образи і лютої скорби за честь і щастє своєї матері?...

Де воно, те славне вояцтво України, сини запльованої, знасилованої істінно-руськими молодцями Неньки?

Ах, синки пяненькі лускають насіня в казармах, продають на базарах папіроси і ходять під ручки з істінно-руськими большевиками! Молодці-хохлики, молодці-ребята! Істінно-руський пан кадет вам потім піднесе добру порцію... березової каші.

Лускайте насінячко, сини України, пацайте пяними ногами по казармах, — колись лускати-мете ви инше насінє, яке виросте з вашої ласки до рідної країни.

А виросте! Бо вже дуже не мила істінно-руському большевику Українська Центральна Рада. Аж пінить ся гевал, аж синіє та кричить: долой і буржуазну, і контр-революційну, і таку, і сяку Центр. Раду!

А чи бачив же він своїми пяними очима саму „буржуазну“ Раду? Яка вона, які буржуї в ній сидять? Чи хотів-же він її бачити? Чи поспитав у самої України?

Та на віщо те йому? Хиба йому Рада потрібна? Хиба він правди шукає? Большевику не треба самої України, треба українського хліба, цукру, вугля, мяса. І не дурно то істінно-руський молодець, так само як істінно-руський буржуй-кадет так цупко хапають ся насамперед за Харківщину та Катеринославщину, не дурно вони старають ся ударити в саме серце України. Та не диво з большевика, не диво з кадета, не диво з усїх явних і тайних ворогів України. Всїм ясно, чого вони хочуть?

А чого хочуть наші бідні, нещасні, задурені большевицьким ґвалтом хохлики. Чи вони не поспитають у свого народу, у своєї Матері-України, що то за Рада? Чого вона хоче, чим болїє, до чого тягнеть ся всею душею? Нехай прийдуть, нехай грізно, нехай з болем гукнуть її: а ну, давай сюди панів буржуїв та ґенералів, що засідають у тебе. І побачать тоді синки-базарники, що дурили їх большевицькі молодці, що оббрехали вони мужицьку й робітничу Україну, що не може поневолена, ограбована царями та панами невольниця на світанку своєї волї кликати на раду тих самих панів та ґенералів, що мордували, ганьбили і нищили її. І соромно стане синкам-базарникам, як вийдуть на їхній грізний крик із Ради замість буржуїв їхні брати селяни та робітники, і може, обілєть ся серце їм гнївом на істінно-руських молодців, що так дурили їх. Та чи прийдуть-же ті синки? Чи поспитають? Яке їм діло до України, до рідного краю, до долї свого окраденого, мужицького, знасилуваного всякими панами народу?

Вони мають повні кишенї насіня, вони похожають собі по базарах, слухають істінно-руських молодців і разом з ними ссають в батька і в матір і в свій нарід, і своїх братів-робітників у Центральній Радї і розчавчену, ограбовану, знасилувану пяними большевиками матір Україну:

Честь вам, синки-базарники!

В. К. Винниченко.

Голоси німецької преси.

„N. fr. Presse“ — як звісно орґан кождоразового австрійського правительства — каже, що Росія вилучила Холмщину з конґресового королївства і що границї між будучою польською державою й Україною визначить комісія, в котрої склад увійдуть і Поляки. — Неможливо було узгляднити польського історичного державного становиська, але треба було числити ся з етноґрафічними відносинами.

„Reichpost“ каже: Гранична лінія між Україною й Польщею має творити менш-більше язикову границю. Населенє в місцевинах, що лежать на граничній лінії має свободу рішаня. Не можна було сягати по інформації до історії чи ґеоґрафії. Важні інтереси політичні держав, що заключували договір, не противили ся державній ратифікації язикової границї.

„Ostdeutsche Rundschau“ пише, що в Галичині мешкає найвисше 40 процент Поляків, а решту, 60 процент творять Українці, жиди й Німці.

Поляки зголошують претенсії, які не є в ніякім відношеню до їх свідчень. Вправді сформулували леґіон, а може бути, що потерпіли матеріяльні шкоди, але ще більші жертви принесли Німці, Українці і жиди. Зрештою Галичина свої рани давно вже загоїла міліярдами і поживою, яку дістала (очевидно ходить тут о Західну Галичину, бо в Східній загоїли рани міста й місточка і... дідичі — Ред.). Як що в краю панує нужда, то се хиба вислїд лінивства. — Дневник жалує, що ніхто з міродатної сторони не сказав ще Полякам, в якім непропорціональнім відношеню стоять їх жаданя до того, що вони державі дали.

Про східну Галичину.

Перед співробітником „Lemberger Ztg.“ сказав між иншим посол др. Кость Левицький: Вплив, який буде мати заключенє мира з Україною на усталенє відносин в Галичині, мусить бути великий. Східна Галичина не може остати в теперішній правно-державній формі. Австрія схоче безперечно жити в добрих сусідських зносинах з Україною. — Удержанє теперішного стану в Галичині витворилоби тут іреденту. Через заключенє мира минула для Українців велика небезпека, щоби ціла Галичина могла бути злучена з Польщею.

Сподїємось, що побіч вільної української держави повстане також мала, вільна австрійська Україна, як се вже пляновано в 1848-мім році.

Заостреннй военний стан в Росії.

КОПЕНГАҐА (Ткб.). — Після телеґрами зі Стокгольму доносить „Aftonbladet“ з Петрограду: Над цілою Росією завішено заостреный военний стан. — Холєра і джума ширять ся, а смертельність дійшла до страшних розмірів. — В Петроградї вмирає денно 600 людий. В місті зайшли нові непокої. Червона гвардія стріляла до демонстрантів.

Польський лемент.

Як можна було сподівати ся, сейчас по проголошеню умов мира між осередними державами й Україною, зачала вже польська преса дуже жалісний та безсильний лемент. Ось що пише „Gazeta Wieczorna“ з 12. с. м,:

„Із стилїзації арт. II. про усталенє границь між Україною а Польщею виходить, що цїла Холмщина припаде Україні, що доконало ся (цензуральна люка) обкроєнє польських земель(!) і „skurczenie obszaru państwa polskiego“. Мировий договір пішов дальше, ніж сягали найсміливійші і найбільше жадні аспірації царського правительства(?). Навіть Евльоґієви не мріло ся про так значне „nadszarpanie połaci ziem polskich“, а найбільше реакційний проєкт границї нової холмської ґубернії, що мала бути прилучена до корінної Росії, був богато скромнїйший.

Після арт. 3. йде границя від Петрограду по лїнії Білгорай — Щебрешин — Красностав — Пугачів — Радинь до Високого Литовського, з чого виходить, що цїлу південну „połać“ люблинської ґубернії і львину часть седлецької віддаєть ся Україні, що „cała prastara ziemia“ Томашівська, Замостейська, Грубешівська і Радинська, „cała znaczna połać“ седлецької ґубернії (отже разом дві: одна львина часть, а друга „znaczna połać“ седлецької ґубернії — Ред. „Укр. Сл.“) вирвані з „łona Macierzy ziem polskich“. Прастарі польські „grody“ Замостє, Радинь, Біла, Томашів і Грубешів (від коли „прастарі“?) після арт. II мирового договору належати-муть до складу українських земель. Заки точно розглянемо відносини національні тих земель і їх незаперечений польський(!) характер, вже тепер зазначимо, що у ведертій области земель польський і римо-католицький елємент після обчислень 1909 року становить на переважаючій части переважну більшість і вагаєть ся між 50—75 прц. Мировий договір осередних держав з Україною (цензуральна люка) буде мусів викликати як найкатеґоричнїйший спротив цїлого польського народу“.

Не можна дивувати ся панам з „Gazety Wiecz.“ та їх жалісному лементови, але дивно, що їх збирає ще охота витягати „obliczenia“ славного проф. Ромера, який мало що не зачислив Київа та Петрограду до польських „ziem“, — та ними воювати. Дивно, що хочеть ся їм забирати місце в ґазеті на ось такі ельокубрації, які є нічим иншим як... киванєм пальцем в чоботї. Мировий договір заставить раз на все Поляків повісити свою історичну Польщу в музею на кілок.

Реконструкція австрійського кабінету?

„Kurjer Lwowski“ доносить з Відня: Після всякої імовірности уступлять з кабінету дра Зайдлєра: міністер внутрішних справ Тоґенбурґ, міністер скарбу Вімер, міністер справедливости Шавер, дальше др Цолєр і др Горбачевський.

Українцї і Поляки в парляментї.

Супроти оголошеня мирового договору з Україною і „обкроєня“ польського королівства, рішило польське коло перейти в парляментї та делєґації до якнайострійшої опозиції і повідомило вже про се президента міністрів.

Українцї знов заявили, що будуть голосувати за буджетовою провізорією.

Через опозицію Поляків не було би більшости за буджетом. Проти буджету голосували би ще-Чехи, полудневі Славяни і соціялїсти. Приступленє Українців до більшости справи не рішає. Правительство буде мусїло зєднати собі ще якесь сторонництво, найімовірнїйше соціялїстів. Парлямент збираєсь 19. лютого, до сього отже часу мусить більшість склеїти ся.

Україна і Франція.

ГАГА, 1. лютого. Лїберальна англїйська преса пише, що мир з Україною викличе передовсім грибоке враженє в Фрнції. Manchester Guardian признає отверто, що французьке правительство вагало ся навязати зносини з правительством Лєнїна, а зате вступило в зносини з Центральною Радою в Київі і позичило їй 180 мілїонів франків та вислало військову місію для реорґанїзації українського війська. Клємансо і Пішон були переконані, що ся полїтика спонукає Україну до продовжуваня війни та до поборюваня большевицького правительства.

НОВИНКИ.

— **Злобна містифікація.** Вчера дістала наша редакція телєґраму з Перемишля з підписом проф. Яреми, що директор Андрій Алиськевич нагло помер. — Нинї наспіла телєґрама від самого директора Алиськевича, у якій він просить відкликати злобну містифікацію о його наглій смерти. Можемо лиш висказати жаль, що заслужений і загально поважаний приятель і опікун укр. молодїжи став предметом негідної містифікації.

— **Кому служить ц. к. кореcп. бюро?** Філії ц. к. кореcп. бюра у Львові і Кракові є виключно в руках Поляків. У взаїмних депешах передають собі вони всї голоси польських дневників з нагоди зверненя Українї Холмщини. Очевидно, шо про сю справу пишуть укр. часописи, се для ц. к. кореспонденційного бюра, що є в польських руках — зовсім рівнодушне...

— **Під знаком „жалоби.“** Факт, що українську землю холмську звернено Українї, дав привід польській суспільности і пресї заманїфестувати тяжку жалобу... Львівські дневники вийшли ві второк в чорних обвідках на знак жалоби і протесту проти „замаху на цалосць зем польскіх“, що має бути „чвартим розбіорем Польскі“, „удерженєм ґрому“ ітд. ітд. В театрі відкликують вистави. Кіна закриті. Польські часописи доносять, що в Кракові теж жалоби ба навіть „w wielu miejscach widziano zapłakane twarze“. Коло польське, зглядно його президія явились у през. мін. Зайдлєра, щоби йому виповісти службу і послушенство, проф. Старжинський заповідає в „Neue Lemberger Ztg.“, що Поляки будуть „боронити ся“. Але як, сего проф. Старжинський ще не знає, бо се буде предметом нарад. Конець кінцем серед Поляків зашуміло як в гнїздї шершенів — а причина всего лиш ся, що відпала надія загарбати часть українськоі землї...

— **Смерть Абдуль Гаміда.** З Царгороду наспіла вістка, що бувший султан Абдуль Гамід помер дня 9. лютого в наслїдок запаленя легких. Після султанського розпорядку поховаєть ся Абдуль Гаміда в спосіб достойний пануючого.

— **Ялинка в „Зорі“.** За ініціятивою голови товариства українських ремісників „Зоря“ у Львові п. Василя Нагірного і заходами пп. Гресякової, Стефанівської і Сидоракової, уряджено дня 20. січня 1918 в льокалях „Зорі“ ялинку для діточок, котрих батьки на війнї жиють, або на війнї згинули. Зібрало ся тої дрібноти близько сотки. П. Оприсківна завела діточі забави і уміло кермувала ними так, що дітвора не лише забавила ся, але прегарно співала так діточі як також патріотичні піснї і коляди при гарно освітленій ялинцї. Забава розпочала ся о годинї 4 а скінчила ся о год. 8 вечером. Не дасть ся описати радість так діточок як також їх материй яка малювала ся на їх лицях з нагоди сего вечірка, та се було також повним вдоволенєм тих, що займили ся єго урядженєм. Розходи на уряджене ялинки покрито добровільними жертвами зібраними через пп. Ґресякову, Стефанівску, Сидоракову, а до сего причинила ся своїми датками: Міщансько-ремісничий Союз кред. К 20. Друкарня ставропігійська К 55., Друкарня ім. Шевченка К 50. — Ґресяк Василь К 20. — Стефанівський Мих. К 10. — Сидорак Юрий К 10. — Делькевич Йосиф К 20. — Пендюк Йосафат К 10. — Петрусяк Володимир К 4. — Яремович Іван К 4. — Павлишак Михайло К 20. — Галибей Михайло К 20. — Кузьмич К 3. — Хлїбкевич К 4. — Пащак Онуфрій К 10. — Марковський К 20 — Зубик Роман К 20. — Снїгур К 10. — Гричук К 2 — Устеньский К 2. — Петрусякова К 2. — Березовський Амброзий К 20. — Др. Сафіян К 4. — Окпиш Антін К 10. — Стецик К 2. — Шевчук Вас. К 1. — Н. Н. К 6. — Разом К 354. — Крім сего висше згадані панї жертвували невну скількість в натуралїях. — Діти дістали чай, солодочі і овочі. — Розходу було К 177·90, а решту готівки відложено на підмогу инших ремісничих бідних дітей.

При кінци вечерка роздав голова „Зорі“ до рук материй підмоги в готівцї після числа дітей, отже квотами від 30 до 80 К з грошей, які на єго руки прислало ц. к. Намісництво на цїли підмоги українських бідних ремісничих родин у Львові, котрих кормителї є при війську, або погинули на війнї.

ОПОВІСТКИ.

Середа, 13. лютого 1918.

Нинї: 13. лютого греко-кат. Кира і Івана, римо-кат. Попелець.

Завтра: 14. лютого: греко-кат. Трифона, римо-кат. Валентія.

| Репертуар Укр. Нар. Театру Тов. „Бесіда“ під дирекцією К. Рубчакової в Стрию В четвер дня 14. лютого 1918 „Мартин Боруля“ ком. на 5 дій Карпенка Карого. В пятницю дня 15. лютого 1918 „Наталка Полтавка“ оперетка на 3 дії І. Котляревського. Початок о о год $7\frac{1}{2}$ веч. Ціни місць звичайні. Білєти скорше можна дістати в Союзнім Базари.

| В Тов. „Львівський Боян“ буде проба сего тижня в середу місто вторника. Видїл.

| Пригадує ся П. Т. Членам Спож. госп. Ски, що Збови відбудуть ся в четвер дня 14. с. м. о год. 5-ій в льокали Тов. Марійського ул. Бляхарска 9. 2—2

Книжки — се новий світ!

(Далї.)

А хоч анї в думці у мене, щоб твори сего рода подавало видавництво для молодїжи в її руки, не годен також заперечити і замикати очі на се, що з иньших бібліотек, всїлякою дорогою твори сї і подібні дістають ся у руки молодїжи і безпощадно нищать се, що хотїло їй дати найстараннїйше вихованє школи і хати.

Не ходить о се щоб молодїж нїколи їх не побачила, лише щоб пізнавалась з ними щойно тодї, коли вже годна станути до борби з такими поглядами, отже з певним засобом знаня з сеї квестії. Бритва пожиточна, але в руках дитини вона лихо! До борби треба йти із збруєю, бо без неї йдеть ся на певну загубу.

А поки у нас не є заборонено молодїжи лише в бібліотеках для молодїжи вижичати книжки (в нас що правда окремих бібліотек для молодїжи поки що нема. хоч неоцїнену вагу мають окремі бібліотеки для молодїжи, а окремі для духово зрілих і иньші культурні народи зрозуміли вартість і хосен такого подїлу), поки в нас легко молодїжи дістати в руки все, чи воно їй поживою, чи отруєю, най видавництво, яке спеціяльно їй посвячене буде, видає книжки*) (попри инші) духового змісту, які давалиб їй силу духа і відпорність і відвагу до борби з сими, що ломлять наше духове „я“, і нашу вільну волю, що зобиджають вартість ідей та роблять нас знарядами в руках слїпих сил, невідвічальними за свої дїла, що з Дарвіністами зводять нас до ряду звірят, а з Біхнером (Büchner) хотять як послїдне призначенє чоловіка видїти лише амоняк, воду і кисноту углянy.

Найже сей новий світ — нове видавництво для молодїжи в супереч тим понурим теоретикам — будить душу, яка нинї признана вже не лише в науцї теольоґів, але яка здобуває собі щораз поважнїйше місце в сучасній фільозофії. (Ruysbrock, Emersan, Novalis, Swedenborg, Pascal, Maeterlinek Mulford, Mozu, Perły і т. д.:) Треба, щоб сей новий світ виказував молодїжи, що не все ще ум чоловіка... розум, який став богом сучасної доби. Бо як каже Метернік: „Є щось більше над ум і не ум лучить нас з всесвітом“. Є душа! „Та вже час, щоб не мішано його з душею“.

(Дальше буде)

---

*) ак пр. Mozu: Прокинь ся і бори ся. Mulford: Невизискані сили життя проти смерти. Carlyle T. „Працюй і не трать надії. Marden: Сила духа і спокій житя. Воля і наслїдки. Perły: Докази істнованя світа духового“ — і инші того рода — розумієсь з відповідними поясненями і коментарами або твори з пребогатої і прекрасної лїтератури католицької — яких на жаль у нас нема навіть в переводах пр. Kneller. Das Christentum u. die Vertreter der neueren Naturwissenschaft. Reppler: Das Problem des Leidens й иньші в сїм родї — годї вичисляти а Достойний Комітет Редакцийний сам найкращий вибір переведе.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Адвокат Краєвий

Др. Роман Перфецький

отворив адвокацьку канцелярию Львів, ул Сикстуска 43 „б“ 3—30

Дентистичне заведене

Д-ра Олександра Барвінського

при вул. Сикстуській ч. 17.

Виймоване зубів без болю і пльомбоване. Штучні зуби в каучуку, золоті і плятині.

Пацієнтів з провінції залагоджують ся в найкоротшім часі.

Оголошеня.

Товариство Залічкове в Стрию

подає отсим до відома, що з днем 1 марта 1918. обнижило стопу % від вкладок щадничих на 1%. Вкладники, що не годять ся на се обниженє схотять до 1. марта 1918. свої вкладки виповісти.

Заразом обнизило стопу % від позичок на 6% але лише тим довжникам, які скапіталізують залеглі % %.

Куплю скрипта (ритуали) О. Дольницкого. Вендзілович Берездівці.

Дня 18 лютого 1918 р. о годині 2-ій по полудну відбудуть ся в народнім домі „Загальні Збори“ Філії Краєвого господарського Товариства „Сільський Господар в Перемишлянах, на які запрошує ся всїх членів організаторів повіта.

Пошукую свого мужа Василя Попівняка, котрий виїхав в р. 1913 до Америки і був в Clark Stritt Bridgyton, Nou Jork. За подане єго теперішної адреси складаю сердечну подяку. Amafia Popiwniak in Ramelhof Post Grafenschlag, Nied-Oster. евакув, з Глядок пов. Тернопільского. 1—2

Писара-(ку), який(а) умівби (лаб) бігло писати на машині прийме адв. Др. Р. Перфецький Львів — Сикстуська 43. „б“. 3—5

Панна по матурі вправна в навчаню пошукує лекції на провінції з кляс нормальних. Зголошеня в Адміністрації Укр. Слова. 4—5

Найдешевшим жерелом закупна

для всякого рода прибовів до куреня і писаня для купців, військових кантин і ріжних стоваришень є

Галицька гуртівня закупна дль трафікантів

Львів, площа Голуховських ч. 2. I поверх, конець ул. Карла Людвика.

Накладом видавництва: „Українська Книжка“

друкують ся

1) А. Чайковський: **Побратими** — історична повість — і частина трильоґії „Сагайдачний“.
2) Др. Ст. Балей: **Короткий нарис психольоґії.**
3) В. Щурат: **Слово про поход Ігоря Святославича поема XII в.**
4) В Гнатюк: **Баронський син в Америці,** вибір народних казок.
5) І. Крипякевич: **Шляхами слави українських князів.** 3—5

Лїцитації коней.

Коні здібні до полевих і лісових робіт є до набутя в дорозі публичної лїцитації. Купуючі (гандлярі коней і їх посередники виключені) мусять бути заосмотрені в леґітимації видані через Староства злядно команди рейонові.

Лїцитації відбутуть ся:

1) **В шпиталях для коней:**

Судова вишня	20 лютого	1918
Ряшів Kav. Kaserne, глубока	15 „	„
Ярослав Анна Kaserne	17 „	„
Черляни коло Городка	18 „	„
Максимовичі коло Самбора	20 „	„

2) **В кінських Стаціях зужиткових:**

Перемишль Schwarz Kas.	22 „	„

K. u. k. Inspizierender der Pferde ergänzung des Militärkommaundos Przemyśl. 2—3

Видавниче Товариство. „Українська книжка“

Нашим найменшим:

Видає: **Антін Крушельницький.**

Ілюструє: **Олена Кульчицька.**

1). **Дурень і його жінка жаба-панна,** народня казка 14 ілюстр . . . . 50 сот.
2). **Богатий Марко,** народня леґенда, 14 ілюстр. . . . . 50 „
3). **Лисиця і вівця,** народня байка 14 іл. 50 „
4). **Котик і півнак,** „ „ „ „ 50 „
5). **Два брати,** китайська народня казка 14 ілюстр. . . . . . 50 „
6). **Цар Лев,** народня байка, 30 ілюстр. 1·— „
7). **Повінь,** китайська народня казка, 14 ілюстр. . . . . . 50 „

Головний склад в книгарні Наук. Тов. ім. Шевченка у Львові, Ринок 10. Книгарні і Базарі на провінції можуть замовляти за готівку в більшій скількости з відповідним опустом. 8—10

Запросини

до підписки акцій Земельного Банку Гіпотечного, спілки акційної у Львові, в цїли підвишки акц. капіталу через емісію нових акцій по 400 К номінальної вартости.

На численні бажаня — з причини перерон в комуникації — рішила Надзірна Рада Банку продовжити речинець до замовленя акцій нової емісії до кінця лютого 1918.

УСЛІВЯ ПІДПИСКИ:

Зголошеня приймає Дирекція Земельного Банку Гіпотечного у Львові, (вул. Підвалє 7).

Емісійний курс виносить за акцію для дотеперішних акціонарів К. 400, а для неакціонарів К 420 (з огляду на користи з придбаних вже резервових фондів).

Вп. акціонарі, мають право до побору по курсі К 400 стільки нових акцій, кілько посїдають давних, та коли хотять користати з першенства і курсу, зволять при зголошеню виписати числа посїданих акцій і евентуально на бажанє банку предложити старі акції (без купонів), які їм звернеть ся по увидненю зголошеня.

Нові акції беруть участь в зиску банку, почавши від 1. січня 1918 на рівні зі старими акціями, проте належить замовлені акції вплатити до каси банку до кінця лютого 1918 курсову ціну враз з 5% відсотками, обчисленими за час від 1. січня 1918 до дня вплати, аби мати право до дивіденди за р. 1918. та по К 6 від акції на оплату стемпля і конфекції.

Рентовий податок від акцій оплачує Банк без потрученя Вп. акціонарям.

Після постанов статуту половину акцій видаєть ся на імена акціонарів (поіменні акції), а половину на оказителя (безіменні акції). В зголошеню може замовляючий зазначити, кілько акцій рад би мати на імя, чи на оказателя.

Замовляти можна довільну скількість акцій.

Приділ скількости переводить одначе Дирекція банку після своєї зважливости та повідомить зголошуючого про приділ, а по виготовленю акційних грамот видасть приділені акції за зворотом посвідки вплат і повідомленя про приділ. На случай неприділеня акцій зверне банк вплачені квоти з відсотками.

Видає і відвічає за ред.: Др. Сидір Голубович. Друкарня Ставропигійського Інститута під управою Ю. Сидорака.